

Sygn. akt III APa 13/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Janina Kacprzak

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

del. SSO Anna Rodak (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Sztuka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 listopada 2015 r. w Ł.

sprawy **M. W.**

przeciwko **Spółdzielni Mieszkaniowej "Osiedle (...)" w Ł.**

o dodatek stażowy

na skutek apelacji Spółdzielni Mieszkaniowej "Osiedle (...)" w Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 30 czerwca 2015 r. sygn. akt VIII P 25/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok i oddala powództwo;**
- 2. zasądza od M. W. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej "Osiedle (...)" w Ł. kwotę 10.099 (dziesięć tysięcy dziewięćdziesiąt dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje;**
- 3. zasądza od M. W. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej "Osiedle (...)" w Ł. kwotę 11.666 (jedenaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć) złotych tytułem zwrotu spełnionego świadczenia.**

Sygn. akt III APa 13/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” w Ł. na rzecz powódki M. W. tytułem dodatku stażowego kwotę 120976,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od uchybienia poszczególnych terminów płatności (pkt I), kwotę 3600 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 6049 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych (pkt III) oraz nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 11666 zł (pkt II).

Powyższy wyrok został oparty na następujących ustaleniach faktycznych :

Powódka została pracownikiem pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” w Ł. od 8 marca 1993 r. Początkowo była zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 8 marca 1993 r. do 31 maja 1993 r., zaś od 1 czerwca 1993 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Powódka była zatrudniona kolejno na stanowiskach: głównego specjalisty ds. technicznych w Osiedlu im. K., kierownika działu eksploatacyjnego

– technicznego, członka zarządu – zastępcy prezesa ds. eksploatacyjnych i technicznych oraz prezesa zarządu. W umowie o pracę z dnia 8 marca 1993 r. oraz w umowie z dnia 25 marca 1993 r. wskazano, że w czasie trwania w/w umów o pracę powódka będzie otrzymywała wynagrodzenie płatne w sposób i na warunkach przewidzianych w UZP dla (...) Spółdzielni Mieszkaniowej.

Członkiem zarządu powódka została w dniu 14 listopada 2003 r., a prezesem zarządu w dniu 1 lipca 2008 r. na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni „Osiedle (...)” nr 72/08 z dnia 29 maja 2008 r.

Rada Nadzorcza Spółdzielni z dniem 1 lipca 2008 r. przyznała M. W. wynagrodzenie miesięczne w wysokości 11.666 zł brutto wskazując, że pozostałe warunki wynikające z umowy o pracę oraz postanowień (...) pozostają bez zmian.

M. W. za okres od 1 sierpnia 2011 r. do 30 czerwca 2014 r. otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 11.666,00 zł miesięcznie brutto, za wyjątkiem lutego 2014 r., w którym otrzymała wynagrodzenie w kwocie 6.999,00 zł brutto. Gdyby powódka w w/w okresie otrzymywała dodatek stażowy to wynosiłby on 3.499,00 zł miesięcznie, za wyjątkiem lutego 2014 r., w którym wynosiłby on 2.099,88 zł. Łączna kwota dodatku stażowego za w/w okres wynosiłaby 121.093,08 zł.

M. W. była Prezesem Spółdzielni do dnia 27 czerwca 2014 r., kiedy to uchwałą Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej z dnia 27 czerwca 2014 r. odwołano ją z funkcji prezesa z powodu nie udzielenia powódce absolutorium za działalność w roku 2013 r.

W piśmie z dnia 30 czerwca 2014 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Osiedle (...)” wypowiedziała powódce umowę o pracę z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia. Jako przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę wskazano nieudzielenie jej absolutorium przez Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” uchwałą nr 12A/14 z dnia 27 czerwca 2014 r.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Osiedle (...)” została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 18 grudnia 2003 r.

W Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” obowiązuje zakładowy układ zbiorowy pracy od 30 czerwca 1995 r. zawarty w dniu 24 lutego 1995 r. pomiędzy Zarządem Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” w Ł. a Zarządem Związku Zawodowego (...) „Osiedle (...)”.

Zgodnie z §1 Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy ustala: w ust. 1 szczegółowe zasady wynagradzania oraz przyznawania świadczeń związanych z pracą oraz w ust. 2 zasady przyznawania dodatkowych świadczeń związanych z właściwościami pracy w Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, warunków socjalno – bytowych.

W myśl § 2, układ obejmuje wszystkich pracowników Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” zatrudnionych na podstawie umowy o pracę z wyjątkiem określania wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółdzielni.

Stosownie do treści § 3 ust. 2, przez pojęcie „pracownik” należy rozumieć wszystkich pracowników zatrudnionych w Spółdzielni bez względu na wymiar czasu pracy.

W myśl §15 Układu, niezależnie od wynagrodzenia zasadniczego pracownikowi przysługują odpowiednio następujące dodatki:

- dodatek za pracę w porze nocnej,
- dodatek za pracę godzinach nadliczbowych,
- dodatek funkcyjny ,

- dodatek stażowy,
- dodatek za pracę w niedzielę, ustawowy dzień świąteczny i dodatkowy dzień wolny od pracy,
- dodatek za pracę w porze nocnej.

Zgodnie z § 19 ust. 1 Układu, pracownikowi przysługuje dodatek stażowy za pracę w Spółdzielni.

Ust. 2 stanowi, że wysokość dodatku wynosi 1% za każdy rok pracy w Spółdzielni nie więcej niż 30%.

W myśl ust. 3 §19, dodatek obliczony jest od płacy zasadniczej.

Zgodnie z § 21 ust. 1 Układu, pracownikowi przysługują nagrody za długoletnią nieprzerwaną pracę w Spółdzielni. Wysokość nagród została określona w ust. 2 § 21 i wynosi:

- 50% po 5 latach pracy,
- 100% po 10 latach pracy,
- 150% po 15 latach pracy,
- 200% po 20 latach pracy,
- 250% po 25 latach pracy,

Następnie liczone co 5lat w wysokości 250%.

Stosownie do treści § 22 ust. 1 Układu, pracownikowi odchodzącemu na emeryturę lub rentę przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna po przepracowaniu co najmniej 5 – ciu lat w Spółdzielni. Jednorazowa odprawa przysługuje mimo nie przepracowania 5 lat jeśli przejście na rentę inwalidzką nastąpiło na skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Wysokość jednorazowej odprawy pieniężnej wynosi 2,5 krotne wynagrodzenie obliczane według zasad dotyczących ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

Dodatek stażowy za dany miesiąc był w pozwanej spółdzielni wypłacany z dołu, ostatniego dnia miesiąca.

Zasady wynagradzania członków Zarządu Spółdzielni ustala Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej na podstawie § 131 Statutu Spółdzielni oraz w oparciu o § 6 pkt 9 Regulaminu Rady Nadzorczej.

Prezesi Zarządu Spółdzielni w okresie obowiązywania Układu Zbiorowego Pracy z 1995 r. oprócz wynagrodzenia zasadniczego otrzymywali nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy uznał, iż powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Sąd stwierdził, iż spór w przedmiotowej sprawie sprowadza się do rozstrzygnięcia czy wnioskodawczyni przysługuje roszczenie o wypłatę dodatku stażowego za okres wskazany w pozwie, natomiast poza sporem pozostaje wysokość dochodzonego dodatku stażowego.

Z materiału sprawy wynika, iż powódka została zatrudniona w pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej w 1993 r., początkowo na podstawie umowy o pracę na czas określony, a następnie na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. W umowie tej wskazano, że powódka będzie otrzymywała wynagrodzenie płatne w sposób i na warunkach przewidzianych w UZP dla (...) Spółdzielni Mieszkaniowej. Członkiem zarządu została w dniu 14 listopada 2003 r., a prezesem zarządu w dniu 1 lipca 2008 r. i pozostała nim do dnia 27 czerwca 2014 r., kiedy to została

odwołana z funkcji prezesa uchwałą Walnego Zgromadzenia. Wypowiedzeniem umowy o pracę sporządzonym w dniu 30 czerwca 2014 r. wypowiedziano powódce umowę o pracę.

Sąd podniósł, iż zgodnie z treścią art. 2 kp - pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. A zatem należy stwierdzić, że powódkę przez cały w/w okres łączył ze spółdzielnią stosunek pracy i przez cały okres zatrudnienia była ona pracownikiem (także w okresie powołania jej do pełnienia funkcji członka zarządu spółdzielni oraz do pełnienia funkcji prezesa). W Spółdzielni Mieszkaniowej, w której zatrudniona była powódka od 1993 r. obowiązywał Układ Zbiorowy Pracy. Od 1995 r. do chwili obecnej obowiązuje nowy Układ Zbiorowy Prawa Pracy, który reguluje szczegółowe zasady wynagradzania oraz przyznawania świadczeń związanych z pracą. Z jednoznacznego zapisu § 2 układu wynika, że obejmuje on wszystkich pracowników Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” zatrudnionych na podstawie umowy o pracę z wyjątkiem określania wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółdzielni. Stosownie do treści § 3 ust. 2 tego aktu prawnego, przez pojęcie „pracownik” należy rozumieć wszystkich pracowników zatrudnionych w Spółdzielni bez względu na wymiar czasu pracy.

Mając na uwadze powyższą regulację prawną, Sąd Okręgowy uznał, iż przez cały okres zatrudnienia M. W. w Spółdzielni z uwagi na fakt, że była ona pracownikiem obejmował ją układ zbiorowy pracy.

Układ ten nie dotyczył powódki, począwszy od dnia 14 listopada 2003 r. tj. od kiedy powódka została członkiem zarządu, jedynie w zakresie ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego, z uwagi na wyjątek wskazany w § 2 treści układu zbiorowego pracy. Wyjątek ten dotyczy wynagrodzenia zasadniczego, które to wynagrodzenie, w przypadku członków zarządu, w oparciu o § 131 Statutu Spółdzielni oraz § 6 pkt 9 Regulaminu Rady Nadzorczej, określa Rada Nadzorcza. Wyjątek powyższy został przewidziany w Układzie Zbiorowym Pracy, obowiązującym w Spółdzielni z uwagi na zakaz ustawowy wskazany w art. 241²⁶ §2 k.p. Zgodnie z treścią tego przepisu, układ zakładowy nie może określać warunków wynagradzania pracowników zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy, w rozumieniu art. 128 § 2 pkt 2, oraz osób zarządzających zakładem pracy na innej podstawie niż stosunek pracy. Zakaz wynikający z art. 241²⁶ § 2 k.p. odnosi się wyłącznie do warunków (zasad) wynagradzania.

Sąd i instancji wskazał, iż wyłączenie osób zarządzających z układu zbiorowego pracy, w części dotyczącej zasad wynagradzania, ma w praktyce niejednokrotnie symboliczne znaczenie. Obserwacja praktyki wskazuje bowiem, że osoby te korzystają z regulacji układowej odnoszącej się do zasad wynagradzania nie wprost (ze względu na ustawowy zakaz), lecz pośrednio - przez łączącą ich umowę o pracę. Składnikami takiej umowy są niejednokrotnie zapisy o przyznaniu osobom zarządzającym świadczeń wynagrodzeniowych, takich jak nagroda jubileuszowa czy "trzynasta pensja", na zasadach przewidzianych w układzie zbiorowym pracy. W ustawodawstwie pracy brak podstaw prawnych uznających takie praktyki za bezprawne. Znajduje to potwierdzenie w wyroku z dnia 24 czerwca 2009 r. (I PK 49/09, Lex nr 529756), w którym Sąd Najwyższy ustalił, że warunki wynagradzania za pracę pracowników zarządzających zakładem pracy, w imieniu pracodawcy, mogą być ustalane w umowie o pracę wolą stron stosunku pracy. Ustalenie takie może dotyczyć także składników wynagrodzenia regulowanych w układzie zbiorowym, co jest naturalne, skoro układ normuje zasadniczo typowe warunki (składniki) wynagradzania. Nie ma też przeszkód, aby ustalenie to zostało dokonane przy wykorzystaniu techniki odesłania do aktu prawnego regulującego określone składniki wynagrodzenia i zasady ich przyznawania, w tym do zakładowego układu zbiorowego pracy. Stąd też, zdaniem Sądu Najwyższego, ustalenie określonych warunków wynagradzania pracownika zarządzającego zakładem pracy w imieniu pracodawcy, przez odesłanie do stosownych postanowień układu zbiorowego pracy, nie narusza art. 241²⁶ § 2 k.p.

Wskazując na powyższe rozważania, Sąd I instancji stwierdził, iż zgodnie z umową o pracę na czas nieokreślony, zawartą przez powódkę w dniu 25 maja 1993 r., a obowiązującą od dnia 1 czerwca 1993 r. do zakończenia stosunku pracy M. W. w Spółdzielni Mieszkaniowej, powódka miała otrzymywać wynagrodzenie płatne w sposób i na warunkach przewidzianych w UZP dla (...) Spółdzielni Mieszkaniowej. Powyższe zostało także potwierdzone w piśmie skierowanym do M. W., w którym od dnia powołania M. W. na Prezesa Spółdzielni przyznano powódce wynagrodzenie miesięczne w wysokości 11.666 zł brutto wskazując jednocześnie, że pozostałe warunki wynikające z umowy o pracę oraz postanowień (...) pozostają bez zmian. Mając na względzie treść w/w umowy o pracę oraz

pisma Rady Nadzorczej z dnia 16 czerwca 2008 r. Sąd uznał, że warunki wynagradzania powódki zmieniły się tylko w zakresie ustalania wynagrodzenia zasadniczego zaś pozostałe warunki wynagradzania pozostały bez zmian, co oznacza, że wszystkie pozostałe postanowienia układu zbiorowego pracy, poza określeniem wysokości wynagrodzenia zasadniczego, obejmowały powódkę, a zatem powódce przysługiwał m.in. dodatek stażowy. Nadto należy wskazać, że wypłacano jej tak jak i pozostałym Prezesom Zarządu Spółdzielni w okresie obowiązywania Układu Zbiorowego Pracy z 1995 r. oprócz wynagrodzenia zasadniczego, m.in. nagrody jubileuszowe, co jasno wynika z zeznań przesłuchanych świadków.

Gdyby warunki pracy i płacy M. W. miały ulec zmianie, po tym jak w 2003 r. została Członkiem Zarządu, to powódce należało wypowiedzieć warunki umowy o pracę w trybie art. 42 k.p., co nigdy nie nastąpiło.

W konkluzji Sąd okręgowy uznał, iż skoro powódce nie wypowiedziano warunków umowy o pracę w trybie wypowiedzenia zmieniającego to powództwo jest zasadne i powódce przysługuje sporny dodatek stażowy za okres wskazany w pozwie w wysokości wskazanej przez powódkę tj. w łącznej kwocie 120.976,20 zł. Miesięcznie dodatek stażowy wynosi 3.499,80 zł i stanowi równowartość 30% wynagrodzenia powódki (30% z 11.666,00 zł) za wyjątkiem miesięcy gdy powódka była niezdolna do pracy wskutek choroby i korzystała ze zwolnienia lekarskiego tj. w lutym i czerwcu 2014 r. Kwota spornego dodatku stażowego wyliczona przez pozwanego wynosi 121.093,08 zł i jest wyższa od kwoty dochodzonej pozwem jednakże powódka reprezentowana przez pełnomocnika nie rozszerzyła powództwa, a więc Sąd zasądził kwotę wskazaną w pozwie tj. 120.976,20 zł.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c.

Koszty procesu wyniosły: 6.049,00 zł opłata od pozwu (5% z kwoty 120.976,20 zł) plus wynagrodzenie dwóch pełnomocników (2 x 3.600,00 zł).

Sąd stwierdził, iż pozwany przegrał proces w 100% , a zatem zobowiązał go do zwrotu powódce kwoty 6.049,00 zł tytułem uiszczonej opłaty od pozwu oraz kwoty 3.600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Koszt pełnomocnika powódki został wyliczony w oparciu o § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. 2013 r., poz. 490).

Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie I co do kwoty 11.666,00 na podstawie art. 477² § 1 kpc.

Apelację od powyższego wyroku wniosła, przez swojego pełnomocnika, strona pozwana zarzucając:

I. naruszenie prawa procesowego – art. 233 § 1 kpc poprzez:

1. brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie, przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych wynikających z zeznań świadków L. C. i G. K. oraz przesłuchania stron i pominięcie w ustalonym stanie faktycznym, że :

- u strony pozwanej w okresie obowiązywania zakładowego układu zbiorowego pracy z dnia 24 lutego 1995 r. członkowie zarządu Spółdzielni nie otrzymywali i nie otrzymują obecnie dodatków do wynagrodzenia , w tym dodatku stażowego,

- że opracowywaniem uchwał Rady Nadzorczej oraz wypłatą wynagrodzenia i dodatków do wynagrodzeń, w tym dla członków zarządu, zajmują się dział samorządowo – organizacyjny kadr oraz księgowość, będące komórkami organizacyjnymi Zarządu Spółdzielni;

- że przez okres 11 lat pełnienia funkcji członka Zarządu Spółdzielni, powódka nie występowała do Rady Nadzorczej o zapłatę dodatku stażowego, nie przedstawiła organom Spółdzielni poglądu o zasadności wypłaty dodatków do wynagrodzenia członków zarządu, nie kwestionowała uchwał Rady Nadzorczej Spółdzielni dotyczących zasad

jej wynagradzania w postępowaniu wewnątrz spółdzielczym oraz nie zleciła podległym Zarządowi, komórkom organizacyjnym wypłaty dodatku stażowego dla członków Zarządu;

2. dokonanie błędnej oceny materiału dowodowego z niewłaściwym zastosowaniem reguł interpretacyjnych wynikających z art. 65 kc w zw. z art. 300 kp tj.:

- zawartego w pismach Rady Nadzorczej Spółdzielni skierowanych do powódki z dnia 14 marca 2003 r. , 19 stycznia 2006 r. , 7 grudnia 2006 r. i 16 czerwca 2008 r. sformułowania „pozostałe warunki zatrudnienia pozostają bez zmian” skutkiem czego sąd ustalił, że warunki wynagrodzenia powódki zmieniły się tylko w zakresie wysokości wynagrodzenia zasadniczego, podczas gdy w świetle stanu faktycznego sprawy oświadczenie to oznaczało , że warunki zatrudnienia powódki zmieniły się w zakresie zasad wynagradzania (przyznane zostało wynagrodzenie określone kwotą globalną), a bez zmian pozostały inne niż warunki wynagrodzenia postanowienia stosunku pracy;

- zachowania powódki polegającego na niekwestionowaniu zmian wynagradzania, a w konsekwencji pominięcie, że powódka w sposób dorozumiany wyraziła zgodę na zmianę treści umowy o pracę w zakresie zasad wynagradzania;

- postanowienia § 2 zakładowego układu zbiorowego pracy z dnia 24 lutego 1995 r. , zgodnie z którym układ zbiorowy pracy obejmuje wszystkich pracowników Spółdzielni, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę z wyjątkiem wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółdzielni, skutkiem czego, Sąd ustalił, że z treści układu zbiorowego pracy, a także treści uchwały Rady Nadzorczej nr 77/07 i przyjętej w Spółdzielni praktyki stosowania układu zbiorowego pracy wynika, że wyjątek ten dotyczył określenia wszystkich składników wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółdzielni, które to wynagrodzenie i wszystkie jego składniki w całości określone były przez Radę Nadzorczą Spółdzielni;

3. art. 98 kpc poprzez niewłaściwe jego zastosowanie przy przyjęciu, że pozwana Spółdzielnia przegrała proces w całości;

II. naruszenie prawa materialnego :

- art. 241²⁶ § 2 kp przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że zakaz ustawowy znajdujący odpowiednik w § 2 zakładowego układu zbiorowego pracy dotyczy jedynie wynagrodzenia zasadniczego, a w konsekwencji przyjęcie, że układ zbiorowy pracy z dnia 24 lutego 1995 r. nie dotyczył powódki jedynie w zakresie ustalenia wynagrodzenia zasadniczego, podczas gdy zakaz ustawowy przewidziany w tym przepisie dotyczy wynagrodzenia jako całości tj. wynagrodzenia zasadniczego oraz innych jego składników, w tym dodatku stażowego;

- art. 239 § 1 kp przez jego niewłaściwe zastosowanie do stanu faktycznego sprawy, a w konsekwencji przyjęcie, że strony układu zbiorowego pracy z dnia 24 lutego 1995 r. wyłączyły z działania układu członków Zarządu jedynie w zakresie wynagrodzenia zasadniczego, podczas gdy wyłączenie to dotyczy wynagrodzenia jako całości tj. wszystkich jego składników, w tym dodatku stażowego;

- art. 56 oraz 65 kc w zw z art. 300 kp poprzez interpretację uchwał Rady Nadzorczej oraz oświadczenia zawartego w pismach Rady Nadzorczej o treści „pozostałe warunki zatrudnienia pozostają bez zmian” z pominięciem okoliczności, w których oświadczenia te zostały złożone oraz ustalonych w Spółdzielni zwyczajów, a w konsekwencji przyjęcie, że warunki wynagrodzenia powódki zmieniły się tylko w zakresie ustalania wynagrodzenia zasadniczego;

- art. 60 kc w zw. z art. 300 kp przez jego niezastosowanie do stanu faktycznego sprawy, a w konsekwencji pominięcie, że powódka pobierając wynagrodzenie w wysokości wynikającej z uchwał Rady Nadzorczej oraz nie kwestionując wysokości wynagrodzenia i jego składników przez cały okres pełnienia funkcji członka zarządu, w sposób dorozumiany wyraziła zgodę na zmianę warunków stosunku pracy w zakresie zasad wynagradzania;

- art. 42 kp w zw z art. 241¹³ § 2 kp przez jego niezastosowanie do stanu faktycznego sprawy polegające na przyjęciu, że zmiana stanowiska i warunków wynagradzania powódki wymagała zastosowania wypowiedzenia zmieniającego,

podczas gdy powódka w sposób dorozumiany wyraziła zgodę na zmianę warunków umowy o pracę w zakresie zasad wynagradzania.

W konkluzji powyższych zarzutów strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje oraz o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kwoty 11666 zł tytułem zwrotu spełnionego świadczenia.

Pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji wyprowadził błędne wnioski z zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonał również wadliwej wykładni zastosowanego prawa materialnego.

Zgodnie z regulacją zawartą w treści art. w art. 241²⁶ §2 k.p. układ zakładowy nie może określać warunków wynagradzania pracowników zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy, w rozumieniu art. 128 § 2 pkt 2, oraz osób zarządzających zakładem pracy na innej podstawie niż stosunek pracy.

Odwołanie w przedmiotowym przepisie, wyłącznie do zasad wynagradzania oznacza, że w pozostałym zakresie, także dotyczącym treści stosunku pracy, osoby zarządzające są związane układem zakładowym, chyba że zostaną całkowicie wyłączone z układu zgodnie z dyrektywą zawartą w art. 239 § 1 k.p.

Zgodnie z poglądem dominującym w literaturze prawniczej przez zasady wynagradzania należy rozumieć postanowienia regulujące wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatki do tego wynagrodzenia np. stażowy czy funkcyjny, są one bowiem zależne od rodzaju, ilości i jakości pracy (np. Komentarz do Kodeksu pracy red. K.Jaśkowski, E. Maniewska ,LEX 2015, art. 241²⁶ kp).

Zgodnie z § 2 zakładowego układu zbiorowego pracy, zawartego w dniu 24 lutego 1995 r. „pomiędzy Zarządem Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...) w Ł. a Zarządem Związku Zawodowego (...) „Osiedle (...)” - układ obejmuje wszystkich pracowników Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle (...)” zatrudnionych na podstawie umowy o pracę z wyjątkiem określania wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółdzielni.

Wynagrodzenie pracowników Spółdzielni uregulowane zostało w Rozdziale III (Zasady i formy wynagradzania) w § 10-14 , oraz Rozdziale IV (Dodatki do wynagrodzenia zasadniczego) §15-17.

W myśl §15 Układu, niezależnie od wynagrodzenia zasadniczego pracownikowi przysługują odpowiednio następujące dodatki:

- dodatek za pracę w porze nocnej,
- dodatek za pracę godzinach nadliczbowych,
- dodatek funkcyjny ,
- dodatek stażowy,
- dodatek za pracę w niedzielę, ustawowy dzień świąteczny i dodatkowy dzień wolny od pracy,
- dodatek za pracę w porze nocnej.

Wynagrodzenie dla członków Zarządu pozwanej Spółdzielni, zgodnie z § 131 Statusu Spółdzielni ustala Rada Nadzorcza.

Przedstawiona powyżej regulacja prawna jednoznacznie wskazuje, iż Rada Nadzorcza określała w wysokość wynagrodzenia członka Zarządu rozumianego jako całość, a nie jedynie wynagrodzenia zasadniczego. Wskazuje na to literalna wykładnia zarówno § 131 Statutu Spółdzielni jak i § 2 Układu. Nadto podnieść należy, iż obowiązujący u strony pozwanej Układ zbiorowy pracy przewidywał, że wynagrodzenie pracownicze składa się z dwóch elementów: wynagrodzenia zasadniczego określonego w Rozdziale III i dodatków do tego wynagrodzenia określonych w Rozdziale IV.

W świetle omówionej regulacji, w ocenie Sądu Apelacyjnego, brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych, do uznania, iż członkowie Zarządu pozwanej, byli wyłączeni spod działania układu zbiorowego pracy, tylko w zakresie określenia wynagrodzenia zasadniczego.

Za powyższym stwierdzeniem przemawia także okoliczność, że żadnemu z dotychczasowych członków Zarządu, Spółdzielnia nie wypłacała dodatku stażowego.

Wbrew stanowisku Sądu I instancji okoliczność, iż Prezesom Zarządu Spółdzielni, w okresie obowiązywania Układu Zbiorowego Pracy z 1995 r. oprócz wynagrodzenia zasadniczego, wypłacane były nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne nie uzasadnia uznania, że wyłączenie spod działania układu członków Zarządu, dotyczy tylko wynagrodzenia zasadniczego.

Prawo do tych świadczeń zostało bowiem uregulowane w Rozdziale V Układu, dotyczącym świadczeń związanych z pracą i nagród za długoletnią pracę w Spółdzielni. Nadto świadczenia te są świadczeniami jednorazowymi, nie stanowiącymi stałych składników wynagrodzenia.

Nieuprawnione jest również stanowisko Sądu I instancji, iż Rada Nadzorcza w podejmowanych uchwałach w tym w uchwale określającej wynagrodzenie powódki w spornym okresie, tj. w uchwale z dnia 29 maja 2008 r., określiła wysokość wynagrodzenia zasadniczego powódki, pozostawiając pozostałe warunki umowy o pracę oraz postanowienia (...) bez zmian. Z treści tej uchwały wynika bowiem, iż Rada Nadzorcza w związku z przeniesieniem z dnia 1 lipca 2008 r. powódki, na stanowisko Prezesa Zarządu ustaliła wysokość jej wynagrodzenia w takiej wysokości jak dotychczas na tym stanowisku t.j. 11666 zł brutto. W uchwale nie zawarto żadnego odesłania do umowy o pracę czy też postanowień (...). Adnotacja taka znalazła się jedynie w piśmie informującym powódkę o podjętej uchwale.

Stwierdzić także należy, że wbrew stanowisku Sądu I instancji okoliczność, że powódce strona pozwana, po objęciu przez nią funkcji członka Zarządu, nie wypowiedziała dotychczasowej umowy o pracę, nie przesądza o zasadności jej żądania. Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje stanowisko reprezentowane w orzecznictwie Sadu Najwyższego, zgodnie z którym - jeżeli prezes zarządu spółdzielni nie kwestionował w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym, dotyczącej go zmiany zasad wynagradzania za pracę, podjętej w drodze uchwały rady nadzorczej spółdzielni i nie zwrócił się do sądu pracy o uznanie za bezskuteczne zmiany jego indywidualnych warunków płacy bez wypowiedzenia zmieniającego, lecz przez kilkuletni okres pobierał wynagrodzenie w zmienionej wysokości, to należy przyjąć, że pracownik ten w sposób dorozumiany wyraził zgodę na zmianę treści umowy o pracę, która nastąpiła w drodze umowy stron. Za zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powódka przez cały okres pełnienia funkcji członka Zarządu tj. od 2003 r., nie kwestionowała wysokości i składników przyznawanego jej wynagrodzenia za pracę, nie występowała do Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni, o zapłatę dodatku stażowego, nadto jako Prezes Zarządu, wykonując uchwały Rady Nadzorczej, nigdy nie podjęła żadnych czynności zmierzających do wypłaty takiego dodatku dla pozostałych członków Zarządu. Powódka ograniczała się jedynie do naliczania wynagrodzenia dla siebie i innych członków Zarządu w wysokości odpowiadającej kwocie określonej uchwałą Rady Nadzorczej o przyznaniu wynagrodzenia za pracę, tym samym akceptując jego wysokość oraz fakt, iż jest to wynagrodzenie określone globalnie i nie przysługuje do niego dodatek stażowy.

W konkluzji powyższych rozważań, Sąd Apelacyjny uznając apelację za uzasadnioną, na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc, ustalając wysokość kosztów zastępstwa procesowego na podstawie o § 6 ust. 6, § 11ust.1 pkt 2 i § 12 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. 2013 r., poz. 490).

Na podstawie art. 338 §1 kpc Sąd Apelacyjny zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 11666 zł tytułem zwrotu spełnionego świadczenia. –

Przewodniczący: Sędziowie: